

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoCsp/30/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124425649
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2026:6124425649.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Krajinská 2954/32, 921 01 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX/XX, XXX XX E., o zaplatenie 12 837,50 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 38Csp/3/2025 – 105 zo dňa 22. augusta 2025 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v II. výroku o čiastočnom vyhovení žalobe a v závislom IV. výroku o nároku žalovanej na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalobcovi v rozsahu 83,08% p o t v r d z u j e.

II. Žalovaná j e p o v i n n á nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa pôvodne žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny 12 837,50 eur s príslušenstvom – (zmluvným, riadnym) úrokom vo výške 391,62 eur a úrokom z omeškania vo výške 8,65% ročne zo sumy 12 951,30 eur od 19.09.2024 do 15.10.2024 a zo sumy 12 837,50 eur od 16.10.2024 do zaplatenia.

2. Po podaní žaloby žalovaná uhradila v prospech žalobcu v dňoch 18.11.2024, 16.12.2024, 16.01.2025 a 17.02.2025 po 181,80 eur, t.j. spolu sumu 727,20 eur, ktorú si žalobca započítal na istinu. Preto vzal žalobca žalobu v časti istiny vo výške 727,20 eur späť a žalobou sa od žalovanej domáhal už len zaplatenia istiny 12 110,30 eur spolu s príslušenstvom – (zmluvným, riadnym) úrokom vo výške 391,62 eur a úrokom z omeškania vo výške 8,65% ročne zo sumy 12 951,30 eur od 19.09.2024 do 15.10.2024, zo sumy 12 837,50 eur od 16.10.2024 do 18.11.2024, zo sumy 12 655,70 € od 19.11.2024 do 16.12.2024, zo sumy 12 473,90 eur od 17.12.2024 do 16.01.2025, zo sumy 12 292,10 eur od 17.01.2025 do 17.02.2025 a zo sumy 12 110,30 eur od 18.02.2025 do zaplatenia.

3. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie istiny 727,20 eur zastavil (I. výrok); uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi (zmluvný) úrok v sume 391,62 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (II. výrok); žalobu v prevyšujúcom rozsahu zamietol (III. výrok) a uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 83,08% v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o ich výške (IV. výrok).

4. Súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie istiny 727,20 eur zastavil na základe čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom v zmysle § 145 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok

v platnom znení (ďalej aj „CSP“) aj bez súhlasu žalovanej, keďže k čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie.

5. Z nesporných skutkových tvrdení a vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil nasledovný skutkový stav:

6. Dňa 26.05.2022 uzatvorila žalovaná so žalobcom zmluvu spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej aj „zmluva o úvere“ alebo úverová zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému účelový úver vo výške 15 021,- eur sčasti poskytnutý na refinancovanie iných úverov, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 96 mesačných splátkach po 242,30 eur, s dátumom splatnosti prvej splátky 27.07.2022, ročnou úrokovou sadzbou 11,88%, RPMN 12,6%. Celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť bola dohodnutá vo výške 23 260,80 eur. Neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy sú úverové zmluvné podmienky, ktoré v § 2 písm. a) hlavy 6 stanovovali, že v prípade, ak sa dlžník oneskorí s platením aspoň troch splátok alebo s platením jednej splátky dlhšie ako tri mesiace, musí byť celý čerpaný úver na požiadanie splatený (tzv. zosplatenie úveru).

7. Žalovaná čerpala peňažné prostriedky vo výške 15 021,- eur, do 15.10.2024 uhradila na úver sumu 4 959,80 eur a po podaní žaloby dňa 18.11.2024 sumu 181,80 eur, dňa 16.12.2024 sumu 181,80 eur, dňa 16.01.2025 sumu 181,80 eur a dňa 17.02.2025 sumu 181,80 eur. Výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 02.08.2024 odoslanou na adresu žalovanej dňa 06.08.2024 a vrátenou žalobcovi dňa 28.08.2024 z dôvodu jej neprevzatia žalovanou v odbernej lehote oznámil žalobca žalovanej, že napriek opakovaným výzvam na úhradu omeškaných splátok nie je úver riadne a včas splácaný a žalobca voči žalovanej eviduje dlžnú čiastku vo výške 628,60 eur. Zároveň ju upozornil, že ak nedôjde k jej úhrade do 15 dní od doručenia výzvy, veriteľ úver zosplatní.

8. Listom označeným ako „Výzva k splateniu celého úveru“ zo dňa 03.09.2024 odoslaným žalovanej dňa 04.09.2024 a doručeným dňa 06.09.2024 vyzval žalobca žalovanú na vrátenie, splatenie celej zostávajúcej dlžnej čiastky úveru vo výške 13 498,92 eur obratom, najneskôr do 15 dní od spisania výzvy v dôsledku omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich z úverovej zmluvy.

9. Na základe takto zisteného skutkového stavu, s poukazom na ust. § 497 a § 502 ods. 1 veta prvá zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v platnom znení (ďalej aj „ObZ“), § 52, § 53 ods. 9, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej aj „OZ“), § 1 ods. 2, § 2 písm. a) a b), § 7, § 11 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej aj „zákon č. 129/2010 Z.z.“ alebo „zákon o spotrebiteľských úveroch“) dospel súd prvej inštancie k nasledovným záverom:

10. Súd prvej inštancie mal v prvom rade za to, že úverová zmluva je tak zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 OZ, ako aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere podliehajúcou režimu zákona č. 129/2010 Z.z.

11. Súd prvej inštancie skúmal, či žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru platne. S poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/152/2022 zo dňa 13.02.2025, zverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 34/2025 ako ustálenú rozhodovaciu prax najvyššej súdnej autority, konkrétne na I. časť jeho právnej vety: „bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“, mal súd prvej inštancie za to, že nakoľko výzva k splateniu celého úveru zo dňa 03.09.2024 neobsahuje údaj, pre omeškanie s úhradou ktorej splátky žalobca ako veriteľa pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, jedná sa o právny úkon neurčitý, a teda absolútne neplatný. Z uvedeného dôvodu nebolo potrebné zaoberať sa námietkou žalovanej, či ust. § 2 písm. a) hlavy 6 úverových zmluvných podmienok zakladajúce právo žalobcu na zosplatenie úveru je platné.

12. S poukazom na ust. § 216 CSP, uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo/15/2010 zo dňa 27.07.2011 a nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 122/2012 z 03.10.2012 mal súd prvej inštancie za to, že súc viazaný žalobným návrhom nemohol žalobcovi prisúdiť splátky úveru splatné do vyhlásenia

rozsudku, nakoľko žalobca v žalobe vymedzil sčasti jej skutkový základ tak, že o. i. požadoval priznanie istiny zosplatneného úveru vo výške 12 603,87 eur. Najvyšší súd Slovenskej republiky totiž v uznesení sp. zn. 4Cdo/85/2021 zo dňa 12.02.2024 prijal záver, že opačným postupom by súd pri posudzovaní žalobou uplatneného nároku žalobcu prekročil rámec ním vymedzeného petitu, pretože by priznal plnenie z iného skutkového základu, než aký bol vymedzený v žalobcovom návrhu. Pokiaľ má súd za to, že zosplatnenie úveru je neplatné, nemôže bez procesnej aktivity žalobcu tomuto priznať časť uplatneného nároku (spočívajúcu v splatných splátkach) v spore, v ktorom nemohol prekročiť návrhy strán, inak by porušil zásadu „ne ultra petitem“ a tým aj právo žalovaného na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie zdôraznil, že predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu prešlo aj testom ústavnosti, keď ústavná sťažnosť proti nemu bola uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 528/2024 odmietnutá.

13. Nakoľko však žalobca okrem istiny vo výške 12 603,87 eur požadovanej titulom zosplatnenia úveru požadoval pôvodne žalobou aj istinu vo výške 233,63 eur a zmluvný úrok vo výške 391,62 eur obsiahnuté v 20. – 23. splátke splatnými pred zosplatnením úveru a po zápočte časti úhrad žalovanej vykonaných po podaní žaloby aj na istinu 20. – 23. splátky a tomu zodpovedajúcom čiastočnom späťvzati žaloby požadoval naďalej zmluvný úrok vo výške 391,62 eur, súd prvej inštancie sa následne zaoberal námietkami žalovanej, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov a že úverová zmluva je v časti zmluvného úroku neplatná pre rozpor s dobrými mravmi.

14. Žalovaná netvrdila a súd prvej inštancie ani nezistil dôvod bezúročnosti úveru uvedený v § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.

15. Následne sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou, či žalobca ako veriteľ pred poskytnutím úveru skúmal s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovanej ako spotrebiteľky splácať spotrebiteľský úver, tzv. bonitu. V zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. totiž v prípade hrubého porušenia tejto povinnosti by sa úver taktiež považoval za bezúročný a bez poplatkov. Podľa súdu prvej inštancie nebolo preukázané hrubé porušenie povinností podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Veriteľ od spotrebiteľky zisťoval údaje o je príjmoch (tieto sú uvedené priamo v zmluve ako čistý hlavný mesačný príjem 297,- eur, čistý vedľajší mesačný príjem 250,- eur), ktoré si overil potvrdeniami o poberaní peňažného príspevku na opatrovanie vo výške 254,22 eur mesačne a rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 02.12.2021 o poberaní starobného dôchodku od 01.01.2022 vo výške 298,60 eur. Výdavky žalovanej mal žalobca zistené nielen zo žiadosti o poskytnutie úveru, v ktorej žalovaná uviedla splátky iných úverov po 260,- eur mesačne, že žije vo vlastnom dome, ale aj z výpisov z účtov žalovanej. Pri výdavkoch žalovanej zohľadňoval taktiež životné minimum na žalovanú v sume 218,06 eur mesačne a životné minimum na vyživované dieťa v sume 99,56 eur mesačne. Žalobca tiež zohľadňoval údaje o rodinnom stave žalovanej – vydatá, jej partner (manžel) má čistý mesačný príjem 1 600,- eur a žalovaná má vyživovaciu povinnosť k jednému dieťaťu (viď „Potvrzení o provedení ověření bonity klienta – oddelení řízení rizik“ na č. I. 55 spisu). Zároveň z tohto potvrdenia vyplynulo, že veriteľ pred poskytnutím úveru žalovanej získaval údaje z celkom troch elektronických registrov údajov o spotrebiteľských úveroch (s pridelenými kódmi: NRKI, CEE a MVSR), ktoré zhodnotil v „Úvěrové zprávě“ na č.l. 24 spisu tak, že žalovaná mala ku dňu poskytnutia úveru len dva existujúce splátkové úvery, z ktorých prvý s výškou splátky 263,- eur, kde jej zostávalo ešte uhradiť 95 splátok, bol predmetom refinancovania podľa úverovej zmluvy (viď príloha č. 1 k úverovej zmluve na č. I. 60 spisu) a druhý s výškou splátky 202,- eur, kde jej ostávalo uhradiť len poslednú splátku a 1 kontokorentný úver s výškou splátky 1,5 eur. Výška predmetných splátok pritom bola zohľadnená v už spomínanom Potvrzení o provedení ověření bonity klienta – oddelení řízení rizik na č.l. 55 spisu. Nebola teda naplnená podmienka ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. na to, aby úver bolo možné považovať za bezúročný a bez poplatkov – veriteľ posudzoval schopnosť žalovanej splácať úver bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

16. Súd prvej inštancie nezistil ani splnenie ďalšej (alternatívnej) podmienky - veriteľ postupoval v rozpore s § 7 ods. 19 až 42 zákona č. 129/2010 Z.z. Poukázal na to, že z daných ustanovení sa v zmysle § 7 ods. 24 a 31 neaplikujú na tento prípad ust. § 7 ods. 19 – 23 pojednávajúce o povinnosti veriteľa určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu, ust. § 7 ods. 25 vzťahujúce sa na zabezpečený spotrebiteľský úver, ust. § 7 ods. 26 – 28 pojednávajúce o povinnosti

veriteľa určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a o povinnosti veriteľa zohľadňovať očakávané zníženie príjmu spotrebiteľa (z dôvodu očakávaného začatia poberania starobného dôchodku žalovanou počas doby splácania úveru), a ust. § 7 ods. 29 a 30, a to z dôvodov, že spotrebiteľským úverom bol splatený iný spotrebiteľský úver, ktorého nesplatená výška predstavovala sumu 14 441,- eur (viď príloha č. 1 k úverovej zmluve), daný úver nebol zabezpečený a žalovaná poberala starobný dôchodok už v čase poskytnutia úveru.

17. Zo strany žalovanej nebolo namietané a súd prvej inštancie nezistil porušenie povinností veriteľa stanovených v ust. § 7 ods. 32 – 42 zákona č. 129/2010 Z.z. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že v konaní nebolo preukázané, že by žalobca pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať poskytnutý úver podľa zákona č. 129/2010 Z.z. hrubo porušil svoje povinnosti vyplývajúce z vyššie uvedených odsekov ust. § 7, čo by malo za následok, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

18. K námietke žalovanej, že dojednaný úrok je vzhľadom na jeho výšku v rozpore s dobrými mravmi a jej poukazu na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade ustanovením §39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“, súd prvej inštancie uviedol, že toto rozhodnutie, ako aj naň nadväzujúci rozsudok NS SR sp. zn. 5 Cdo 26/2011 zo dňa 26.04.2012 boli vydané v čase, kedy vtedajšia právna úprava (v spotrebiteľských, či nespotebiteľských vzťahoch) vyslovene nestanovovala najvyššiu odplatu, ktorú môže veriteľ dojednať s dlžníkom a následne od neho požadovať za poskytnutie peňažných prostriedkov (či už formou pôžičky alebo úveru). Práve z uvedeného dôvodu bol vtedajšou judikatúrou prijatý záver, že výška dojedanej odplaty nie je neobmedzená a musí byť v súlade s dobrými mravmi. S účinnosťou od 01.06.2014 však došlo k novelizácii ust. § 53 ods. 6 OZ, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis. Od 01.06.2014 je tak v prípade spotrebiteľských zmlúv, ktorých predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov, výška maximálnej odplaty za ich poskytnutie regulovaná vykonávacím predpisom – nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej aj „nariadenie“), konkrétne jeho ust. § 1 a 1a, v zmysle ktorých (aplikujúc ich na tento prípad) odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne (pre upresnenie ust. § 1 ods. 4 a § 1a sú účinné od 01.09.2014 – poznámka odvolacieho súdu). Na účely tohto nariadenia sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. Podľa § 1 ods. 4 nariadenia na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Najvyšší súd SR v rozhodnutiach sp zn. 4Cdo/191/2022 a sp. zn. 5Cdo/61/2023 konštatoval, že za právneho stavu (platného a účinného od 01.06.2014), keď je výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru (ktorú tvorí úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov) regulovaná právnymi predpismi (ust. § 53 ods. 6 OZ v spojení s ust. § 1a nariadenia) neprichádza do úvahy posudzovanie súladu výšky úroku (ako súčasti odplaty) s dobrými mravmi: „...tým, že odvolací súd priznal ustanoveniu § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a inštitútu dobrých mravov väčšiu váhu, než mu v konfrontácii s jasnými a z hľadiska obsahu dispozície právnej normy pochybnosti nevzbudzujúcimi ustanoveniami § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. prináležala, zásadne poprel účel a význam príslušných ustanovení. Uvedenými ustanoveniami bolo zavedené generálne pravidlo, podľa ktorého odplata nesmie prevýšiť najvyššiu prípustnú mieru, ktorú od spotrebiteľa možno požadovať, a to z dôvodu, že v praxi bolo potrebné reagovať na ekonomickú, sociálnu a celkovú spoločenskú zmenu pomerov v súvislosti s požičiavaním peňazí spotrebiteľom. Aby bolo možné flexibilne zohľadniť potrebu zmien pri odplate a stanovení jej

najvyššej prípustnej výšky, ponechalo sa toto určenie vláde Slovenskej republiky, ktorá odplatu a jej najvyššiu prípustnú výšku ustanovuje vládnym nariadením. Možno prisvedčiť argumentácii dovolateľky, že účelom predmetných ustanovení je okrem iného aj ochrana veriteľov, ktorí dodržia zákon, pred nejednotnou rozhodovacou praxou štátnych orgánov. Veriteľ, ktorý svojim konaním rešpektuje právnu úpravu stanovujúcu limit pre úrokové sadzby, má legitímne očakávanie, že za to nebude zo strany štátnych orgánov sankcionovaný. Pokiaľ sudy v preskúmvanej veci vyhodnotili odplatu za poskytnutý spotrebiteľský úver ako rozpornú s dobrými mravmi napriek skutočnosti, že bola dohodnutá v zákonom stanovených mantineloch, vo svojich dôsledkoch nenaplnili ústavnoprávnu požiadavku vyplývajúcu z princípu právnej istoty, a to legitímnu predvídateľnosť postupov súdu a práva. Preto dovolací súd uzatvára, že pokiaľ odvolací súd svoje rozhodnutie založil na konštatovaní rozporu dohodnutej výšky odplaty v spotrebiteľskom úvere, ktorá pritom bola v zákonom stanovenom limite, s dobrými mravmi, zvolil v danom prípade neprípustný výklad contra legem, čím sa dopustil závažného interpretačného a judikátorného excesu.“ Súd prvej inštancie doplnil, že žalovanou citovaná judikatúra je naďalej použiteľná len pre spotrebiteľské zmluvy uzatvorené pred 01.06.2014 (kedy výška najvyššej prípustnej odplaty v spotrebiteľských zmluvách nebola stanovená nariadením) a pre nesporebné zmluvy, ktorých predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov (na ktoré sa ust. § 53 ods. 6 OZ a § 1a nariadenia nevzťahujú). Nakoľko úverová zmluva bola uzavretá dňa 26.05.2022, na dojednanú odplatu sa aplikujú ust. § 53 ods. 6 OZ v spojení s § 1a a § 1 nariadenia.

19. Nadväzujúc na vyššie uvedené úvahy súd prvej inštancie aplikujúc ust. § 53 ods. 6 OZ v spojení s § 1a a § 1 nariadenia na tento prípad dospel k záveru, že v úverovej zmluve dojednaná odplata majúca svoje percentuálne vyjadrenie v údajoch o RPMN vo výške 12,6% neprevyšuje maximálnu prípustnú výšku odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru, nakoľko priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre spotrebiteľské úvery so platnosťou nad 5 do 10 rokov zverejnená naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu zmluvy o úvere, t.j. za 1. štvrtrok 2022, predstavovala 8,97 %, jej dvojnásobok predstavujúci najvyššiu prípustnú odplatu, tak činí 17,94 %, čo súd prvej inštancie zistil zo zverejnenej najvyššej prípustnej výšky odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za 1. štvrtrok 2022 (č. l. 64 spisu).

20. Súd prvej inštancie preto nepovažoval dojednanú výšku úroku za rozpornú so zákonom a z dôvodov uvedených vyššie jej rozpor s dobrými mravmi neposudzoval. Preto dojednanie o úroku vyhodnotil ako platné a priznal žalobcovi ním požadovaný zmluvný úrok z 20. – 23. splátky úveru spolu vo výške 391,62 eur.

21. Žiadosti žalovanej o povolenie splácať prípadne žalobcovi priznané plnenie v splátkach súd prvej inštancie nevyhovet s prihliadnutím na výšku prisúdenej sumy a na to, že žalovaná nepreukázala svoje tvrdenia, že poberá len dôchodok v sume 500,- eur a spláca záväzky voči iným veriteľom v sume po 150,- eur mesačne.

22. O nároku strán sporu na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán v spore s prihliadnutím na procesné zavinenie na čiastočnom zastavení konania. Úspech žalobcu činí 8,46% (2,96% + 5,5%), nakoľko z celkovo uplatnenej sumy 13 229,12 eur (istina 12 837,50 eur + úrok 391,62 eur) mu bol priznaný úrok vo výške 391,62 eur a v časti o zaplatenie sumy 727,20 eur zavinila zastavenie konania žalovaná, keďže žalobca vzal žalobu v tomto rozsahu späť z dôvodu úhrady uvedenej sumy žalovanou po podaní žaloby. Žalovaná tak bola v spore úspešná v rozsahu 91,54%. Rozdiel medzi úspechom žalovanej a jej neúspechom tak predstavuje 83,08 %.

23. Proti II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o čiastočnom vyhovení žalobe podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označila za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, t.j. z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

24. Žalovaná nesúhlasila s názorom súdu prvej inštancie, že jediným kritériom pre porovnanie úroku sú „Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami

zahraničných bánk“. Vyčítala súdu prvej inštancie, že podrobil preskúmanie prejednávanej veci len z pohľadu pozitívnoprávneho, mal však preskúmať prejednanú vec aj z pohľadu jusnaturalistického, najmä cez prizmu dobrých mravov. Po podaní definície dobrých mravov citujúc z rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/152/2008 zo dňa 28.08.2008 vyjadrila žalovaná názor, že výšku úrokovej sadzby nemožno stotožniť s výškou odplaty. Poukázala na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/12/2023 zo dňa 24.10.2024, v ktorého odôvodnení sa o. i. uvádza: „Z obsahu rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, že predmetná zmluva má spotrebiteľský charakter a musí spĺňať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách. V bode 39. a 40. odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie uzavrel, že úroková sadzba vo výške dvaaplnásobku priemeru na trhu nezodpovedá zákonom vyžadovanému prístupu dodávateľa k spotrebiteľovi konať s odbornou starostlivosťou. V tejto súvislosti je potrebné zmieniť, že ak je jedna zo zmluvných podmienok zároveň podstatnou náležitosťou právneho úkonu, je teda neoddeliteľnou časťou zmluvy, má jej neplatnosť za následok neplatnosť celej zmluvy. Podľa dovolacieho súdu tak možno uzavrieť, že absolútnu neplatnosť spotrebiteľskej zmluvy vyvodil súd prvej inštancie i súd odvolací na základe jej rozporu so zákonom po splnení prvej podmienky skutkovej podstaty § 39 Občianskeho zákonníka. Správnosť tohto záveru je možné vyvodiť i z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR, napr. vo veci 1MCdo/1/2009 zo dňa 31. júla 2009. Použitie podporného dôvodu pre absolútnu neplatnosť spotrebiteľskej zmluvy v tejto veci aj podľa § 39a Občianskeho zákonníka pre existenciu súkromnoprávnej úžery, je potom len zostatkovým/podporným dôvodom neplatnosti zmluvy. Žalobkyňa ako dovolateľka nespochybnila záver, že boli naplnené zákonné podmienky pre konštatovanie existencie súkromnoprávnej úžery a súčasne nevyvrátila existenciu neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve.“ Žalovaná podotkla, že v danom prípade sa posudzovala spotrebiteľská zmluva o úvere uzavretá dňa 27.05.2015 (teda po 01.06.2014).

25. Žalovaná ďalej v odvolaní poukázala na viaceré rozhodnutia súdov prvej inštancie a odvolacích súdov, v ktorých súdy (pri spotrebiteľských zmluvách uzavretých po 01.06.2014) naďalej posudzovali, či dojednaná výška zmluvného úroku nie je v rozpore s dobrými mravmi, a teda či sa jedná o platné dojednanie. Ďalej poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoCsp/31/2013 zaoberajúce sa otázkou, či prichádza do úvahy pri regulácii výšky odplaty právnymi predpismi ešte do úvahy posudzovanie súladu dojednanej výšky úroku ako jej zložky s dobrými mravmi, na ktorú dalo nasledovnú odpoveď: „V prípade ak zmluvný údaj o odplate neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, a je v súlade so zákonom stanovenou maximálnou výškou odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995, avšak ak jeden zo vstupných údajov pre výpočet odplaty, a to úrok, je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi, nemôže byť takýto neplatný údaj zhojený uvedenou odplatom a preto súd nemôže priznať úroky z úveru z úrokovej sadzby, ktorá je neplatná. Je potrebné rozlišovať medzi inštitútom úrokovej sadzby a inštitútom RPMN. Odplata je širší pojem ako úrok z úveru. Tento zahŕňa aj poplatky a obdobie splácania. Žiaden zákon neobmedzil súdy, aby korigovali neprímerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržiavania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu.“

26. Žalovaná preto trvala na tom, že dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 OZ, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný a na použiteľnosti rozhodnutia NS SR sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009 aj na spozebiteľské zmluvy úvere uzavreté po 01.06.2014. Preto podľa jej názoru súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočne sa vysporiadal s jej námietkou, že v tomto prípade boli dojednané neprímerane vysoké úroky, teda v rozpore s dobrými mravmi, a preto je toto dojednanie neplatné.

27. Žalovaná nesúhlasila ani so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca pred poskytnutím úveru dostatočne skúmal jej bonitu, a preto úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov. Tento záver považovala žalovaná za nepresvedčivý, vnútorne rozporný, odporujúci požiadavkám zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaná poukázala na to, že rozdiel medzi súdom prvej inštancie zisteným jej príjmom 548,60 eur a výdavkami v podobe životného minima 317,62 eur činí 230,98 eur, čo nestačí ani na mesačnú splátku úveru vo výške 242,30 eur. Už len z tohto podľa žalovanej vyplýva, že žalobca nepostupoval pri skúmaní jej bonity s odbornou starostlivosťou a súd prvej inštancie túto skutočnosť nesprávne prehliadol. Súd prvej inštancie taktiež nezohľadnil v mesačných výdavkoch splátku ďalšieho splátkového úveru vo výške 202,- eur a kontokorentného úveru vo výške 1,5 eur, hoci ich existenciu konštatoval. Existencia týchto úverov mala viesť súd prvej inštancie k záveru, že jej disponibilný zostatok

je ešte nižší. Pokiaľ súd prvej inštancie prihliadol na mesačný príjem jej manžela vo výške 1 600,- eur, tento nebol žalobcom v konaní preukázaný. Podľa žalovanej neobstojí ani skúmanie jej bonity prostredníctvom výpisu z jej účtu. Z neho je totiž zrejmé, že príjem manžela na jej účet nikdy nechodil, preto nebol preukázaný. S manželovým príjmom tak nemohla, ani nikdy nedisponovala. Z daného výpisu naopak vyplýva, že v čase poskytnutia úveru už čerpala ďalšie úvery: dňa 04.04.2022 bola pripísaná platba vo výške 117,36 eur od veriteľa F. G. H., dňa 06.04.2022 platba vo výške 100,- eur od veriteľa I. J. a dňa 12.04.2022 platba vo výške 433,68 eur od veriteľa G. J. J. V čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy mala teda minimálne ešte tri ďalšie úvery, ktorých mesačné splátky žalobca vôbec nezohľadnil.

28. Podľa žalovanej jej neschopnosť dlhodobo plniť splátkové povinnosti vyplýva aj z listiny „úverová zpráva“, z ktorej je zrejmé, že pred poskytnutím úveru čerpala len menšie úvery v sume cca 200,- eur, prvý vyšší úver 7 200,- eur je bol poskytnutý až 23.11.2021, ktorý po úhrade dvoch splátok predčasne splatila iným úverom vo výške 10 500,- eur poskytnutým dňa 21.02.2022. Tento úver bol predčasne vyplatený v marci 2022 práve úverom, ktorý je predmetom tohto konania. Úvery teda namiesto riadneho splácania refinancovala inými úvermi, čo jednoznačne signalizuje jej neschopnosť splácať úvery z vlastných príjmov. Žalobca jej poskytol úver bez toho, aby tieto skutočnosti zohľadnil, nepreukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Poukázala tiež na čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, podľa ktorého členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať. Žalovaná tiež poukázala na § 7 ods. 4, 16, 20 a § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Žalovaná mala za to, že dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa, na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobo ochorie a pod. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať.

29. K poukazu súdu prvej inštancie na skutočnosť, že skúmaný úver slúžil na refinancovanie už poskytnutého úveru, a preto nebolo nutné skúmať bonitu žalovanej žalovaná uviedla, že uvedené nemá žiaden vplyv na posúdenie bezúročnosti úveru z dôvodu absencie skúmania bonity podľa § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Aj keď v danom prípade ide o situáciu, keď spotrebiteľ a veriteľ z dôvodu neplnenia záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere u iného veriteľa uzavru novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, dôležitou skutočnosťou vyžadovanou zákonom je, že podmienky splácania vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú pre spotrebiteľa horšie ako tie vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak dodávateľ uvedené preukáže, na novú zmluvu sa neaplikuje § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa žalovanej horšie podmienky pre spotrebiteľa sú dané aj v prípade, že pôvodný refinancovaný úver je z konkrétneho dôvodu bezúročný. Žalobca tak podľa názoru žalovanej nepreukázal skutočnosť, že nebol povinný skúmať bonitu žalovanej v zmysle § 7 ods. 31 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z., teda pri skúmaní schopnosti žalovanej splácať úver nekonal s odbornou starostlivosťou, a preto došlo k hrubému porušeniu povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, čo má za následok, že sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Z vykonaných dôkazov sa javí, že veriteľ sa uspokojil s neúplnými a nedostatočnými podkladmi a súd prvej inštancie namiesto toho, aby tieto nedostatky odhalil a vyhodnotil v neprospech žalobcu, prevzal ich bez kritického preskúmania.

30. Žalovaná preto navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne aby ho zmenil a žalobu aj vo zvyšnej časti (rozsahu) zamietol.

31. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdiť. Podľa jeho názoru žalovaná v odvolaní neuviedla žiadne nové skutočnosti, nové prostriedky procesnej obrany, s ktorými by sa súd prvej inštancie nebol vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku, odôvodnenie spĺňa nároky, ktoré naň kladie zákonodarca v § 220 CSP.

32. Žalovaná v odvolacej replike nesúhlasila s tvrdením žalobcu, že v odvolaní neuviedla žiadne nové skutočnosti, nové prostriedky procesnej obrany, s ktorými by sa súd prvej inštancie nebol vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku. Bola názoru, že jej odvolanie vytyka rozhodnutiu súdu prvej inštancie konkrétnych procesné a hmotnoprávne vady, ktoré odôvodňujú jeho preskúmanie odvolacím súdom. Trvala na tom, že sú naplnené odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Súd prvej inštancie totiž nedostatočne vyhodnotil a odôvodnil zamietnutie námietky žalovanej ohľadne neprimerane vysokých úrokov a ich rozporu s dobrými mravmi, čím ju obmedzil v uplatnení práv na riadnu procesnú obranu. Pokiaľ ide o zistený skutkový stav, súd prvej inštancie vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov ani z prednesov strán podľa žalovanej nevyplývali a naopak opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané. Napokon súd prvej inštancie nesprávne aplikoval hmotnoprávne normy týkajúce sa posúdenia súladu dojednaných úrokov s dobrými mravmi, čím dospel k nesprávnemu právnomu záveru o platnosti a vymáhateľnosti predmetnej zmluvy.

33. Krajský súd v Banskej Bystrici funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovanej podľa § 34 ods. 1 CSP preskúmal vec len v rozsahu odvolania podľa § 379 CSP, len z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 CSP a mimo nich v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok v zmysle § 380 ods. 2 CSP, ktoré vady nezistil, bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP súc viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie podľa § 383 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom II. výroku vecne správny a je potrebné ho podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdiť. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vzťahujúcim sa k tomuto výroku, na ktoré v podrobnostiach poukazuje. Odvolací súd na zdôraznenie vecnej správnosti II. výroku napadnutého rozsudku o vyhovení žalobe v časti zmluvných úrokov vo výške 391,62 eur reagujúc na odvolacie dôvody žalovanej uvádza nasledovné:

34. Zhodne so súdom prvej inštancie má odvolací súd za to, že výšku odplaty percentuálne vyjadruje RPMN zahŕňajúca celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom (nie ročná úroková sadzba). Ročná úroková sadzba je súčasťou odplaty, môže byť max. v rovnakej výške, alebo nižšej výške ako RPMN (v závislosti od toho, či celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom spočívajú len v zmluvnom úroku, alebo aj v rôznych poplatkoch, či iných odplatných plneniach). Uvedené potvrdzuje definícia odplaty uvedená v § 1 ods. 1 veta prvá nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., podľa ktorého odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Možno súhlasiť s tvrdením žalovanej, že nie je možné stotožniť výšku úrokovej sadzby s výškou odplaty (RPMN) v tom zmysle, že ak odplatu tvoria aj poplatky, či iné odplatné plnenia, zmluvný úrok je len jednou z jej súčastí, preto odplata môže byť vyššia. Zmluvný rok však musí byť do odplaty vždy zahrnutý. Ako už uviedol súd prvej inštancie, od 01.06.2014 je najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 6 OZ stanovená s odkazom na vykonávacie nariadenie č. 87/1995 Z. z., ktorá v zmysle § 1a ods. 1 tohto nariadenia nesmie prevyšovať dvojnásobok priemernej RPMN podľa § 1 ods. 4 nariadenia pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Už súd prvej inštancie zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 1. štvrtrok 2022 zistil, že ostatné spotrebiteľské úvery sa poskytovali v rámci splatnosti nad 5 do 10 rokov vrátane pri priemernej RPMN 8,97 %, odplata v predmetnej zmluve (rovnajúca sa ročnej percentuálnej miere nákladov 12,6 %) neprevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty v zmysle § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. (t. j. $2 \times 8,97 \% = 17,94 \%$) a teda nie je neplatná pre rozpor so zákonom – ust. § 53 ods. 6 OZ v spojení ust. § 1 a 1a vykonávacieho nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., keď na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že za účelom zistenia, či výška

odplata podstatne prevyšila najvyššiu prípustnú odplatu je priemerná RPMN údaj, ktorý sa v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch zverejňuje na stránke Ministerstva financií SR, je teda skutočnosťou všeobecne známou, preto sa v zmysle § 186 ods. 1 CSP nedokazuje. Ak odplata vyjadrená percentuálne v RPMN neprekračuje maximálnu právny predpismi stanovenú hranicu, nemôže ju prekračovať ani zmluvná úroková sadzba, nakoľko je jej súčasťou. V praxi je pre spotrebiteľa dôležitý údaj o RPMN a nie o jednotlivých zložkách odplaty, pretože pre spotrebiteľa je dôležité, aké vysoké sú celkové náklady spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru (odplata). Názor prezentovaný žalovanou, že aj v takom prípade, je potrebné osobitne posudzovať súlad výšky úrokovej sadzby s dobrými mravmi aplikujúc naďalej judikatúru spred 01.06.2014, by mohol v praxi viesť k špekulatívnemu postupu veriteľov, že by umelo ponížovali úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, aby neprevyšovala o viac ako 100% priemernú úrokovú sadzbu bánk pri obdobných úveroch v rozhodnom období, na druhej strane by si to však kompenzovali vo vyšších poplatkoch, či iných odplatných plneniach, teda odplata, to čo musí spotrebiteľ veriteľovi zaplatiť navyše oproti poskytnutej istine úveru by v konečnom dôsledku zostala rovnaká. Navyše podľa názoru odvolacieho súdu je kategória dobrých mravov ako dôvod neplatnosti právneho úkonu v zásade zbernou kategóriou, t.j. právny úkon možno posudzovať z hľadiska, či je v rozpore s dobrými mravmi len vtedy, ak právny úkon neupravuje, nereguluje zákon. Ak však zákon určitú situáciu výslovne reguluje a právny úkon je v súlade s touto reguláciou, nemožno hovoriť o rozpore s dobrými mravmi, nakoľko by logickým záverom potom bolo, že samotný zákon je v rozpore s dobrými mravmi. To je síce v právnej teórii možné, v určitých hraničných, extrémnych prípadoch sa dáva prednosť prirodzenému právu pred pozitívnym právom vyjadreným v zákonoch, v zásade však platí, že zákon len z dôvodu prípadného rozporu s dobrými mravmi neplatný nie je (viď Radbruchova formula o vzťahu pozitívneho a prirodzeného práva). V tomto prípade je výška odplaty ako už bolo vyššie uvedené regulovaná zákonom – ust. § 53 ods. 6 OZ, a preto nie je namieste úvaha o rozpore výšky odplaty s dobrými mravmi, posudzovanie jej (ne)platnosti z tohto hľadiska.

35. Pokiaľ ide o poukaz žalovanej na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/12/2023 zo dňa 24.10.2024 na podporu jej názoru, že aj v prípade regulácie výšky odplaty ust. 53 ods. 6 OZ v spojení s ust. § 1 a 1a vykonávacieho nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. prichádza naďalej do úvahy aj posudzovanie, či výška úroku nie je v rozpore s dobrými mravmi, je naďalej aplikovateľná judikatúra spred 01.06.2014 v tejto otázke, odvolací súd poukazuje na to, že uznesenie NS SR sp. zn. 1Mcdo/1/2009 zo dňa 31.07.2009 vychádzalo z právneho stavu, kedy maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nebola žiadnym právnym predpisom limitovaná, bola ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán. Uvedené rozhodnutie prijal senát NS SR, ktorého predsedníčkou bola JUDr. Jana Bajánková. Po prijatí právnej úpravy zakotvujúcej reguláciu výšky odplaty v ust. § 53 ods. 6 OZ a ust. § 1 a 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. senát NS SR pod jej vedením prijal uznesenie sp. zn. 5Cdo/61/2023 zo dňa 27.03.2024 (na ktoré poukázal aj súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku) jednoznačne vyjadrujúce, že vzhľadom na zmenu právneho stavu po 01.06.2014, kedy už výška odplaty (a ako jej súčasťou aj zmluvného, dojednaného úroku) pri spotrebiteľských úveroch je regulovaná právny predpismi, neprichádza už do úvahy posudzovanie jej súladu s dobrými mravmi, čo vyjadril v bode 12. odôvodnenia predmetného rozhodnutia: „Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/191/2022 z 26. januára 2023 vyslovil, že „tým, že odvolací súd priznal ustanoveniu § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a inštitútu dobrých mravov väčšiu váhu, než mu v konfrontácii s jasnými a z hľadiska obsahu dispozície právnej normy pochybnosti nevzbudzujúcimi ustanoveniami § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. prináležala, zásadne poprel účel a význam príslušných ustanovení. Uvedenými ustanoveniami bolo zavedené generálne pravidlo, podľa ktorého odplata nesmie prevýšiť najvyššiu prípustnú mieru, ktorú od spotrebiteľa možno požadovať, a to z dôvodu, že v praxi bolo potrebné reagovať na ekonomickú, sociálnu a celkovú spoločenskú zmenu pomerov v súvislosti s požíčovaním peňazí spotrebiteľom. Aby bolo možné flexibilne zohľadniť potrebu zmien pri odplate a stanovení jej najvyššej prípustnej výšky, ponechalo sa toto určenie vláde Slovenskej republiky, ktorá odplatu a jej najvyššiu prípustnú výšku ustanovuje vládnym nariadením“. Dovolací súd nemá dôvod odkloniť sa od tohto názoru, preto pokiaľ súdy v preskúmvanej veci vyhodnotili odplatu za poskytnutý spotrebiteľský úver ako rozpornú s dobrými mravmi napriek skutočnosti, že bola dohodnutá v zákonom stanovených rozmedziach, vo svojich dôsledkoch nenaplnili ústavnoprávnu požiadavku vyplývajúcu z princípu právnej istoty, a to legitímnu predvídateľnosť postupov súdu a práva.“ Uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/12/2023 zo dňa 24.10.2024 sa s týmito dvoma skoršími rozhodnutiami NS SR nijako nevysporadúva, nespomína ich, nepolemizuje s ich závermi, neuvádza, z akého dôvodu ich považuje za nesprávne, senát 6Cdo, ktorý toto rozhodnutie prijal, neuplatnil postup podľa 48 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého ak senát najvyššieho súdu pri svojom

rozhodovaní dospeje k právnemu názoru, ktorý je odlišný od právneho názoru, ktorý už bol vyjadrený v rozhodnutí iného senátu najvyššieho súdu, postúpi vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu a v uznesení o postúpení veci odôvodní svoj odlišný právny názor. Ostáva len domnievať sa, že tak zrejme neučinil z dôvodu, že otázku položenú dovolateľom v jeho veci považoval len za akademickú (viď body 11 a 33 odôvodnenia daného rozhodnutia). Za danej situácie, keď popri sebe existujú viaceré rozhodnutia najvyššej súdnej autority NS SR dávajúce rozdielnu odpoveď na tú istú otázku sa odvolací súd aj vzhľadom na svoj názor o dobrých mravoch ako zbernej kategórii pri posudzovaní platnosti právneho úkonu prikláňa k právnemu názoru prezentovanému v rozhodnutiach NS SR sp. zn. 4Cdo/191/2022 zo dňa 26.01.2023 a sp. zn. 5Cdo/61/2023 zo dňa 27.03.2024, ako väčšinovému názorovému prúdu (názor dvoch senátov oproti názoru jedného senátu najvyššieho súdu). Navyše, ako už bolo uvedené vyššie aj názor vyjadrený v uznesení NS SR sp. zn. 1Mcdo/1/2009 zo dňa 31.07.2009 o nutnosti posudzovania súladu výšky úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) s dobrými mravmi vychádzal z predpokladu, že táto nie je limitovaná žiadnym právnym predpisom, preto názor senátu 17CoCsp odvolacieho súdu nie je v rozpore ani s týmto rozhodnutím NS SR.

36. Pokiaľ ide o poukaz žalovanej na rozhodnutia okresných súdov, či niektorých krajských súdov na podporu jej názoru, odvolací súd k tomu uvádza, že sa s nimi vzhľadom na vyššie uvedené nestotožňuje. V zmysle čl. 2 ods. 2 veta prvá základných princípov CSP právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, ktorými okresné ani krajské súdy nie sú. Povinnosťou odvolacieho súdu je v zmysle § 393 ods. 3 CSP vysporiadať sa len s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, aj to len v tom smere, že ak sa od nej odkloní, musí tento odklon dôkladne odôvodniť. Navyše jedno z rozhodnutí krajských súdov, na ktoré v odvolaní poukázala žalovaná – rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3CoCsp/233/2019 zo dňa 14.10.2020 vychádzal z iného znenia ust. § 53 ods. 6 OZ – znenia účinného od 01.06.2010 do 31.05.2014, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Jeho závery preto nie sú použiteľné pre tento prípad.

37. Pokiaľ žalovaná súdu prvej inštancie vyčíta, že sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nedostatočne vysporiadal s jej námietkou, že v tomto prípade boli dojednané neprimerané vysoké úroky, teda v rozpore s dobrými mravmi, a preto je toto dojednanie neplatné, čím porušil jej právo na spravodlivý proces, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, odvolací súd považuje tento odvolací dôvod za uplatnený nedôvodne. Súd prvej inštancie na danú námietku dal podrobnú odpoveď v bode 25 odôvodnenia napadnutého rozsudku, vysporiadal sa s uznesením NS SR sp. zn. 1Mcdo/1/2009 zo dňa 31.07.2009, na ktoré v konaní pred ním poukazovala žalovaná, svoj názor, že od 01.06.2014 je výška odplaty (a teda aj úrokov) pri spotrebiteľských úveroch regulovaná právnymi predpismi, a preto už niet dôvodu posudzovať, či je dojednaná výška úrokov v rozpore s dobrými mravmi oprel o judikatúru NS SR. Skutočnosť, že žalovaná s jeho právnym názorom nesúhlasí, nie je naplnením odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/218/2010 zo dňa 23.11.2010, podľa ktorého: „Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).“

38. Odvolací súd nesúhlasí s názorom žalovanej, že súd prvej inštancie prehliadol skutočnosť, že rozdiel medzi jej príjmom 548,60 eur a výdavkami v podobe životného minima 317,62 eur činí 230,98 eur,

nepostačuje teda ani na úhradu mesačnej splátky úveru vo výške 242,30 eur. Toto porovnanie pri skúmaní bonity spotrebiteľa a rozhodovaní veriteľa, či úver spotrebiteľovi poskytne alebo nie totiž vyplýva z ust. § 7 ods. 19 – 23 zákona č. 129/2010 Z.z.

39. Podľa § 7 ods. 19 zákona č. 129/2010 Z.z. veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu.

40. Podľa § 7 ods. 20 zákona č. 129/2010 Z.z. na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

41. Podľa § 7 ods. 21 zákona č. 129/2010 Z.z. veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver určiť tak, aby súčet hodnôt položiek na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa odseku 20 písm. b) až d) neprevyšoval hodnotu položky podľa odseku 20 písm. a).

42. Podľa § 7 ods. 22 zákona č. 129/2010 Z.z. veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní pri spotrebiteľskom úvere, pri ktorom nie je určená fixná úroková sadzba počas celej lehoty splatnosti spotrebiteľského úveru, zahrnúť do výpočtu ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver dopad možného navýšenia úrokovej sadzby.

43. Podľa § 7 ods. 23 zákona č. 129/2010 Z.z. veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky môžu poskytnúť spotrebiteľský úver spotrebiteľovi, len ak spotrebiteľ spĺňa limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu.

44. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti správne poukázal na ust. § 7 ods. 24 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z., podľa ktorého ustanovenia § 7 ods. 19 až 23 sa nevzťahujú na spotrebiteľský úver, ktorým sa splatí jeden alebo viac existujúcich úverov poskytnutých podľa tohto zákona (ďalej len "refinancovaný úver") alebo na zmenu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej predmetom je navýšenie výšky spotrebiteľského úveru (ďalej len "navýšený úver"), ak výška poskytnutého spotrebiteľského úveru výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov alebo navýšených úverov. V tomto prípade bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 15 021,- eur na refinancovanie zostatku iného úveru, ktorý činil 14 441,- eur, výška poskytnutého úveru teda podstatne neprevyšovala zostatok refinancovaného úveru.

45. Navyše súd prvej inštancie vychádzal pri posudzovaní splnenia povinnosti veriteľa (žalobcu) skúmať s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa (žalovanej) splácať spotrebiteľský úver aj z toho, že veriteľ vzal do úvahy aj príjem manžela žalovanej vo výške 1 600,- eur. K námietke žalovanej, že tento príjem nebol preukázaný odvolací súd uvádza, že tento príjem uviedla v žiadosti o úver samotná žalovaná a v konaní pred súdom prvej inštancie ho nerozporovala, neuviedla, že tento údaj nie je pravdivý, že manžel tento príjem v čase poskytnutia úveru nemal, resp. ho mal v skutočnosti v inej, nižšej výške. Výška príjmu manžela žalovanej nebola teda v konaní pred súdom prvej inštancie sporná, v zmysle § 151 ods. 1 CSP ju nebolo potrebné osobitne dokazovať. V odvolacom konaní už nemožno prostriedok procesnej obrany spočívajúci v popretí skutkového tvrdenia uplatniť až na výnimky uvedené v § 366 CSP, a to že prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Žiadnu z týchto výnimiek však žalovaná v odvolaní netvrdila. Navyše na účinné popretie výšky príjmu manžela

by žalovaná musela v zmysle § 151 ods. 2 CSP produkovať vlastné skutkové tvrdenie o výške tohto príjmu, resp. jeho neexistencii, čo neurobila.

46. Pri zohľadnení príjmu manžela žalovanej veriteľom vo výške 1 040,- eur (čo vyplýva z druhej strany potvrdenia o vykonaní overenia bonity klienta – oddelenie riadenia rizík (rub č. I. 55 spisu), činili príjmy žalovanej a jej manžela spolu 1 592,82 eur (552,82 + 1 040,- eur), čo postačuje na vykrytie nielen splátky úveru vo výške 242,30 eur a mesačných splátok ďalších úverov zohľadnených súdom prvej inštancie vo výške 202,- eur a 1,50 eur, ale aj na splácanie ďalšieho úveru poskytnutého žalovanej veriteľom – spoločnosťou I., J. vo výške 100,- eur vyplývajúceho z výpisu z jej účtu. K tvrdeniu žalovanej v odvolaní o poskytnutí ďalších úverov, a to vo výške 117,36 eur od spoločnosti F. G. H. a vo výške 433,68 eur od spoločnosti G. J. J. J. odvolací súd uvádza, že z výpisu z účtu žalovanej, na ktorý poukazuje, nevyplýva účel týchto platieb, že sa skutočne jednalo o úvery. Žalovaná ani neuviedla, v akej výške ich mesačne spláca, resp. má splácať a po aké obdobie. Z Obchodného registra SR verejne prístupného na internete odvolací súd zistil, že spoločnosti F. G. H., IČO: XX XXX XXX a G. J. J. J., IČO: XX XXX XXX majú v predmete podnikania o. i. sprostredkovanie poskytovania úverov alebo pôžičiek z peňažných zdrojov získaných výlučne bez verejnej výzvy a bez verejnej ponuky majetkových hodnôt, tieto spoločnosti teda neposkytujú úvery z vlastných zdrojov, ale sú len sprostredkovateľom úverov. Veriteľ má možnosť zistiť existenciu ďalších úverov, len pokiaľ sa vykazujú v elektronickom registri údajov o spotrebiteľských úveroch a príslušných databázach (NRKI, CEE, SRBI). Do týchto poskytujú údaje o spotrebiteľských úveroch len subjekty uvedené v § 7 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z., t.j. veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), teda veriteľ, ktorý je oprávnený ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery len na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska, a to v závislosti od udeleného povolenia bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa § 20a, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, aj to len pokiaľ ide o spotrebiteľské úvery (§ 7 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z.), neplatí to v prípade iných úverov a pôžičiek pre spotrebiteľov, ktoré nie sú spotrebiteľskými úvermi (§ 1 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z.). Žalovaná ani neuviedla, o aký druh úveru, resp. pôžičky od uvedených spoločností sa jedná, či sa jedná o spotrebiteľský úver, alebo iný úver, či pôžičku. Spoločnosť I., J. ani nie je zapísaná v Obchodnom registri SR, má sídlo v Českej republike. Žiadna z týchto troch obchodných spoločností nemá Národnou bankou Slovenska udelené oprávnenie poskytovať spotrebiteľské úvery bez obmedzenia rozsahu, čo odvolací súd zistil lustráciou vo verejne prístupnom zozname subjektov finančného trhu – nebankovní veritelia a iní nebankovní veritelia s udeleným oprávnením na poskytovanie spotrebiteľských úverov v neobmedzenom rozsahu na webovej stránke NBS: <https://subjekty.nbs.sk/sk/?c=1174>. Tieto obchodné spoločnosti sa v uvedenom zozname nenachádzajú, nie sú teda veriteľmi podľa § 20 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z., nie sú ani bankami, zahraničnými bankami, ani pobočkami zahraničných bánk, nie sú teda povinné poskytovať údaje o poskytnutých úveroch do registrov a databáz úverov, v ktorých vykonávajú lustrácie veriteľa poskytujúci spotrebiteľské úvery na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska bez obmedzenia rozsahu, medzi ktorých patrí aj žalobca. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že za účelom získania týchto informácií nebolo potrebné doplniť dokazovanie, pretože verejne prístupné údaje, informácie sú skutočnosťami všeobecne známymi, preto sa v zmysle § 186 ods. 1 CSP nedokazujú.

47. Príjem manžela sa zohľadňuje pri skúmaní bonity spotrebiteľa – žalovanej z dôvodu, že v zmysle § 147 ods. 1 OZ pohľadávka veriteľa len jedného z manželov, ktorá vznikla za trvania manželstva, môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená i z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, teda aj z príjmu manžela, ktorý tvorí súčasť majetku patriaceho do BSM. Nie je preto podstatné, či s ním žalovaná disponuje alebo nie. Navyše ako už odvolací súd uviedol, veriteľ zohľadnil príjem manžela žalovanej deklarovaný vo výške 1 600,- eur mesačne, len vo výške 1 040,- eur mesačne. V rozdiel je teda zohľadnené životné minimum na manžela ako spoločne posudzovanej ďalšej plnoletej osoby v čase poskytnutia úveru vo výške 152,12 eur mesačne. V konaní neboli tvrdené peňažné záväzky manžela napr. v podobe (ďalších) úverov.

48. Žalovaná na záver odvolania argumentovala tým, že v tomto prípade ide o situáciu, keď spotrebiteľ a veriteľ z dôvodu neplnenia záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere u iného veriteľa uzavru novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Dôležitou skutočnosťou vyžadovanou zákonom (nekonkretizovala, ktorým ustanovením zákona č. 129/2010 Z.z.) je, že podmienky splácania vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú pre spotrebiteľa horšie ako tie vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak dodávateľ uvedené preukáže, na novú zmluvu sa neaplikuje § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa žalovanej sú však

horšie podmienky pre spotrebiteľa dané aj v prípade, že pôvodný refinancovaný úver je z konkrétneho dôvodu bezúročný. Z uvedeného žalovaná vyvodila, že žalobca nepreukázal skutočnosť, že nebol povinný skúmať bonitu žalovanej v zmysle § 7 ods. 31 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z.

49. Podľa § 1 ods. 6 zákona č. 129/2010 Z.z. ak spotrebiteľ a veriteľ z dôvodu neplnenia záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavru novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou sa odkladajú splátky alebo sa mení spôsob splácania a ktorej účelom je zabrániť prípadnému súdnemu konaniu o nárokoch veriteľa, pričom podmienky splácania vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vzťahujú sa na novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere ustanovenia § 1 až 3, § 4 ods. 5, § 5, § 6, § 7 ods. 3, 6 až 14, § 8, § 9 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až j), m) a r), ods. 4 a 6 až 8, § 11, § 12, § 14, § 16 až 23 a § 25 až 27. To platí aj vtedy, ak na veriteľa prešla alebo bola prevedená pohľadávka z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere z pôvodného veriteľa.

50. Podľa § 7 ods. 31 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. ustanovenia odsekov 29 a 30 sa nevzťahujú na spotrebiteľský úver, ktorým sa splatí jeden alebo viac refinancovaných úverov, ak výška poskytnutého spotrebiteľského úveru výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov a zároveň lehota splatnosti poskytnutého spotrebiteľského úveru neprevyšuje priemernú zostatkovú lehotu splatnosti refinancovaných úverov, pričom táto priemerná zostatková lehota splatnosti je vypočítaná ako vážený priemer zostatkových lehôt splatnosti refinancovaných úverov, ktoré sú vážené zostatkovými istinami jednotlivých refinancovaných úverov.

51. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie nevytlúčil na spotrebiteľský úver, ktorý je predmetom tohto konania aplikáciu ustanovení § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch ako celku (teda ani aplikáciu § 7 ods. 1), vylúčil aplikáciu ustanovení § 7 ods. 19 až 23 a ods. 29 a 30 riadiac sa ustanovením § 7 ods. 24 a ods. 31 písm. a). Nevychádzal teda pri ustálení, ktorými ustanoveniami § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch sa zmluva o spotrebiteľskom úvere riadi z ustanovenia § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch.

52. Žalovaná navyše nepresne parafrázovala ust. § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko z jeho znenia nevyplýva, že by dopadalo na prípad, keď veriteľom zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol iný subjekt ako veriteľ z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, veriteľ poskytujúci spotrebiteľský úver na refinancovanie pôvodného spotrebiteľského úveru. Uvedené ustanovenie sa týka prípadu, keď sa v novej zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavreť s tým istým veriteľom inak upravuje splatnosť splátok formou ich odkladu alebo zmeny spôsobu splácania za účelom zabránenia prípadnému súdnemu konaniu o nárokoch toho istého veriteľa z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Rozdielne subjekty veriteľov môžu daný postup uplatniť len v prípade, ak na veriteľa z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola prevedená pohľadávka pôvodného, iného veriteľa z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda v dôsledku tohto prevodu, postúpenia sa nový veriteľ stal veriteľom aj pohľadávky z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené ustanovenie § 1 ods. 6 zákona č. 129/2010 Z.z. na tento prípad teda nedopadá už z dôvodu, že veriteľom z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola J. H., H., IČO: XX XXX XXX (čo vyplýva z prílohy č. 1 k zmluve o úvere), nie žalobca. Pohľadávka z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nebola ani prevedená na žalobcu. Taktiež nebolo v konaní tvrdené, ani preukazované, že by k uzatvoreniu novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo došlo z dôvodu neplnenia záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

53. Spotrebiteľským úverom sa refinancoval úver, ktorého splátky boli vyššie – po 263,- eur mesačne, preto nemožno hovoriť ani o tom, že podmienky splácania vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Tvrdenie, že horšie podmienky pre spotrebiteľa sú dané v prípade, že pôvodný refinancovaný úver je bezúročný žalovaná nekonkretizovala, neuviedla dôvod, pre ktorý by sa pôvodný refinancovaný úver mal považovať za bezúročný a bez poplatkov, uvedené nebolo ani predmetom skúmania, nebolo tvrdené ani preukazované v konaní pred súdom prvej inštancie. Avšak už z dôvodu uvedeného v predchádzajúcom bode sa ust. § 1 ods. 6 zákona č. 129/2010 Z.z. na tento spor neaplikuje.

54. Na základe vyššie uvedeného, keďže ani odvolací súd nezistil dôvod neplatnosti dojednania o zmluvnom úroku, ani že by veriteľ hrubo porušil povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa s odbornou

starostlivosťou, ktorá skutočnosť by mala za následok, že by sa spotrebiteľský úver považoval za bezúročný a bez poplatkov, rozsudok súdu prvej inštancie v II. výroku vo veci samej o vyhovení žalobe v časti nezaplateného zmluvného úroku zo splátok splatných už pred neplatným zosplatením úveru ako vecne správny potvrdil.

55. Odvolací súd v zmysle § 379 písm. a) CSP preskúmal aj od II. výroku vo veci samej závislý IV. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania. Súd prvej inštancie rozhodol v rozsudku o nároku žalovanej na náhradu trov konania voči žalobcovi vecne správne podľa pomeru úspechu strán sporu vo veci (§ 255 CSP v spojení s § 262 CSP), vykonateľným výrokom, v ktorom uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania a uviedol, v akej lehote má byť náhrada trov konania zaplatená (viď napr. uznesenia NS SR sp. zn. 6Cdo/222/2016, sp. zn. 6Cdo/196/2016 a sp. zn. 7Cdo/123/2016). Preto odvolací súd aj tento výrok rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

56. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% z dôvodu plného úspechu žalobcu v odvolacom konaní vzhľadom na to, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné. Aj o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Z tohto dôvodu určil aj odvolací súd začiatok lehoty na plnenie náhrady trov odvolacieho konania od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov odvolacieho konania.

57. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP); na určenie výšky

minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods.u 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súde je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súde je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 CSP).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods.u 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP, resp. dovolanie má vady podľa § 429 CSP napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 CSP v odvolacom konaní, resp. napriek

výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) CSP v spojení s § 436 ods. 1 CSP).